

SÁRBOGÁRD és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 korona.
Negyed évre	2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.	
Kapható Spitzer Jakab könyvnyomdájában	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Székely Hugó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sárbogárd, Kohn Bertalan-féle ház.
(Andrássy-ut.)
Telefon sz. 29.

A nőkérdés.

A világ összes államai képviselve voltak a nálunk nemrég lefolyt nőkongresszuson. A suffragettek napokon keresztül foglalkoztak megannyi életbevágó és részükre megváltást jelentő kérdésekkel. Természetesen ők erős meggyőződéssel és fanatikus hittel állanak sorompóba jogaik kivívására. Hogy minő eredménnyel, azt a jövő fogja megmutatni.

Igen fontos kérdés a nőnemnek a társadalomban és az állami, jobban mondva, jogi életben való érvényesülése, vagy mint az mostanában divatos: „emancipálása.”

A házasság, női kereseti ágak, a női szabadság, mind egy kalap alá fogtattak és kimondatott a szentencia, a mely szerint, ha a nők tulajdon olyan foglalkozási körökben élnek, mint a férfiak, akkor teljes joguk van arra, hogy

kivegyék maguknak a férfi nemet megillető minden szabadságot. Ha nincs meg az a foglalkozásuk, a mely őket egy sorba állíthatná a férfiak mellé, akkor itt van a házasság, a mely a régi felfogástól eltérően, feloldja a nőt leánykori zárkózottsága alól és odakinálja a titkon óhajtott vogelfrei életet.

Régebben volt és az angoloknál ma is az a felfogás van érvényben, hogy éppen a párta alá jutás képezi zárókövet a leánykori élet könnyüvérségének. A házasság egyúttal megkomolyodást jelent a hidegvérű és felette praktikus gondolkodó angliásoknál. Szinte felemelő érzést kelt az a tudat, hogy a házassági frigy olyan intézmény, a mely alapját képezi egy nemzeti létnek és egy nemzeti jövőnek. A házasságot ők elavult intézménynek tartják, a mely csak megköti az emberi szabadságot és béklyót ver az emberi természetnek egyes kifejlődésére, Sokkal szűkebbre

van szabva e keret, hogy sem itt érdemlegesen lehetne megbírálni és ítéletet mondani erről a nagyszabású és az emberi élet leglényegesebb pontját érintő kérdéstről. Itt csak arra lehet és kell szorítkoznunk, hogy szóhoz juttassuk a mai kor egyik hivatott emberét, a kit a maga tapasztalatai, megélt élete minősítettek legjobban arra, hogy ezen óriási horderejű dologról beszéljen. Ez az ember pedig, a ki írásaiban a modern emberiség számára egész új és pedig járatlan ösvényeket jelölt ki: Strindberg Ágoston, a nagy norvég író.

A nőről egy időben úgy nyilatkozott Strindberg munkáiban, hogy a nőnek semmi szín alatt sem kell megadni azokat a jogokat és követeléseket, melyeket, mint igényeket az új korrall szemben támaszt.

A nő természetétől fogva gyöngé és mint ilyen, egyszersmind hamis is, al-

A SÁRBOGÁRD ÉS VIDÉKE TÁRCZÁJA

FORGÁCS ENDRE*)

1849-1913.

Magyar református papi karunknak kétségtelenül egyik legértékesebb tagja porladozik a sárbogárdi temetőnek abban az új sírjában, a melynek egyszerű fejfájára a Forgács Endre sárbogárdi lelkész neve van felírva. A férfiú — a kinek megdöbbentően gyors végét oly sokan sirattak el őszinte könnyekkel, a kinek halálhíre bizonyára széles e hazában sok fájdalmas-sóhaj szakadt fel egyházunk javáért égő keblekből — valóban kiváló tehetségekkel volt megáldva Istenétől és a vett adományokat a fáradhatatlan munkás olthatatlan munkakedvével és és soha nem lankadó szorgalmával gyümölcsöztette is egészen koporsójáig.

Életpályájának főbb adatait — méltó megemlékezésül — az alábbiakban foglaljuk össze. 1849-ben született abaújszántói egyszerű szülőktől. Iskoláit Miskolcra és Sárospatakon végezte. Nevelősködött előbb a Bácsfajcsalánánál, majd Antos János úri házában Abonyban. Második papi vizsgáját az utóbbi helyen tartózkodása idején tette le a

dunamelléki egyházkerület lelkészképzőbizottsága előtt Budapesten. Kápláni éveit Czeglédén [Dobos János mellett], Kegskemén és Solton töltötte. 1884-ben választotta meg papjává a sárbogárdi szép gyülekezet. Haláláig itt munkálkodott. 1892-ben megházasodott, nőül vevén Maróssy Mariát. Házasságából két élő gyermeke maradt hátra szomorú árvaságban utána: Béla fia, a ki ép most tette le az érettségi vizsgát és hétéves kis leánya, Zsuzsika. Egyházmegyei tisztsegeket is viselt. Hosszú időn keresztül — egész a múlt évig — iskolavizsgáló körlelkész volt a sárkeresztúri körben. 1909-ben egyházmegyei tanácsbíróvá választatott.

A száraz adatok keretét az ő gazdag lelke töltötte ki dús tartalommal. Élete áldott elvét önté szavakba és adta ifjú pap-hőc-ajakára egyik legkedvesebb elbeszélésében (Papválasztás száz év előtt): „Én azt tartom, hogy a téltlenség jóvá nem tehető szerencsétlenség az emberre nézve, a munka az egyetlen, mely az életet kitölti és szabályozza.” Miként gondolta ő ezt a munkát végezhetni a szűk körben, a hol a mi pályánk mozog, a hol „nincs módjában a papnak elkövetni világra szóló, szövényű dolgokat”, arra is megfelel, mikor példányszerű agg tisztársát, Báthory Dánielt emleki:

„Parókhán a rendes házi butor,
Mely a szobában s szivben van jelen:

Az egyszerűség meg a kötelesség,
Meg az áldozat, meg a türelem.
Még akkor is, ha szenvedünk méltatlan
S szemünkben a könny bőven megered,
Csak a bennünk lakó Isten vigasztal,
Kit úgy hinak, hogy lelkiismeret.”

„Az egyszerűség meg a kötelesség.” Visszagondolunk szerény, puritán alakjára. Az első helyeket sohase kereste, még ha kínálta is visszahúzódott, de ha a kötelesség legnehezebb helyeit mutatták neki, habozás nélkül oda állt, ott volt pontosan — ott volt beteg, félholtan is.

Széttekintettünk árván maradt egyházában. Háromezer lelkes gyülekezet. Modern paptársaink szeretik azt mondani, hogy az ilyen városias nagyobb egyházaknak ma már „mutatni” is kell. No, Sárbogárdon a Forgács Endre munkás keze mutatóra igazán nem dolgozott. Pedig minden van. Minden szép rendben! Csonkatornyú, tágas, egyszerű templom, mintha a kötelesség komoly szavát visszhangzanák a síma falak is! Szeles tornácú, jó parókhia. A „múzeum” ugyan csak egy pár lépés, de milyen szépen meg lehetett látni ott, milyen szép dolgokat lehetett alkotni ott. Az egész otthon ahhoz van szabva, a ki nemesak kimondta, de úgy is látta jónak, hogy „Fény nem vakítja a szemet e pályán.”

*) A „Protestáns Egyházi és Iskolai Lap”-ból átvéve szerző engedélyével.

tomos is. Ha egyenjogúvá válnék a férfivel, akkor ravaszága erejével megtenné azt, hogy felszínre kerülve, meghonosíttatná az ő tulajdonságait, amelyek nem egyebek, mint hiúság, két-színűség, hízélgés. A világ így visszafejlődne, vagy ami még rosszabb, ferdén fejlődne. Az uralomvágy, a fanatizmus és sok más olyan önző és emberetlen érzés, a mit indító ok gyanánt mutathat fel a história, mind különb annál, a mi elvárható, ha megadatik a nőknek a teljes jogegyenlőség. Azonban mégsem állítható az, hogy a nők egyáltalán kizárassanak mindabból, a mit férfiak eddig mintegy szabadalomképen folytatták.

A nőorvos, ha kiképzni magát gyermekorvosnak, vagy specializációjává válik a női betegségeknek, ezzel egy nagy kulturmissziót teljesít. A gyermeki szív és a kedély ügyis nagyon rokon a női gyengédséggel, a miért nagy hasznót láthatunk belőle, ha nőorvosok: ápoló és gyógyító kezei közé kerül a szenvedő apróság, főleg, ha ehhez a gyengédséghez még kellő szakavatottság is járul. Ugyanez áll a serdülő leánygyermekre is. Nekik épp úgy szükségük van női képzett tanúokra, mint tanároknak a fiúknak, kik serdülő korba jutnak abba a helyzetbe, hogy az elméleti foglalkozás megóvják őket a kicsapongásoktól.

Más megítélés alá kerül a nőknek magán és köztisztviselői minősége. Az orvosi és pedagógiai pálya még mindig visel magában bizonyos ideális tartalmot a reális kenyérkereseten kívül. De a hivatalnokoskodás, nevezetesen az a hivatalnokoskodás, a mely csak arra

való, hogy vagy magánosok, vagy társaság, vagy az állam anyagi gyarapodásának legyen előmozdítója, az, bármennyire is szépítségessék a dolgot, sohasem alkalmas arra, hogy a nőben valamiképp kifejléssék nőiességét.

A női lélek finomsága eldurvul, vagy legalább is közömbössé válik ideális törekvése iránt. Nagyon jól tudjuk, hogy csak az intelligenciának proletárjai adják lánygyermeküket erre a pályára, nyilván azért, hogy házastalanságuk esetén legyen meg a betevő falat, de az sem tagadható, hogy ezzel egy egész női osztály fosztódik meg legszebb kincsétől: a nőiességtől.

Strindberg erre vonatkozólag azt hiszi, hogy nem szükséges kerésnünk női gyengédségeket. Ezek a gyengeségek nagy követeléseket támasztanak a férfiaknál szemben. Itt van mindjárt a házasság, melyet boldognak csak akkor tartunk, ha megvan a házaselek között a harmónia. És miből áll ez a harmónia? Nemde abból, hogy becézgetjük egymást és legyezgetjük egymás hibáit. Már pedig a házasság boldogsága — Strindberg szerint — abból állhat, ha kölcsönösen beismerve egymás hibáit, ezeket elnézzük, vagy ezek nyomvesztésére törekszünk. Ez az igazi harmónia.

A nő így megmaradhat gyengéd és családi objektumnak még akkor is, ha olyan foglalkozása van, mint a férjének. Ezzel megszűnik az alárendeltsége, valamint az uralomra vágyása.

M. T.

FELHÍVÁS!

A sárbogárdi magánpolgári iskolát segélyező egyesület, minthogy — az idő rövid-

sége miatt — az iskola felállításának kérdése az immár küszöbön álló tanév kezdetére meg nem oldható, mindkét nembeli ifjuság részére. f. év szeptemberében, a polgári iskola mind a négy osztálya számára u. n. előkészítő tanfolyamot nyit.

Minden néven nevezendő bővebb felvilágosítás Haraszthy Károly ref. főtanító urnál nyerhető. Ezuton kéri fel az egyesület azon t. szülőket akik gyermekeiket, az, egy rendes tanár vezetése alatt létesítendő előkészítő tanfolyamra beiratni óhajtják, hogy szándékukat a nevezett tanító urnál bejelenteni sziveskedjenek.

Ha 15 jelentkező lesz, a tanfolyam feltétlenül megnyílik.

Az előkészítő tanfolyam tanrendjébe a zongoratanítás is fel van véve s így azok is jelentkezhetnek, kik csupán zongoraoktatásban kívánának részesülni.

A tanfolyam tanára saját zongorával fog rendelkezni, melyen azok a tanítványok, kiknek otthon nincs zongorájuk, gyakorolhatják is magukat.

Tájékoztul még annyit, hogy a polgári iskolai előkészítő tanfolyam tandíja egy hónapra 12 korona. Ugyanennyi a zongoraoktatás díja is.

A sárbogárdi magán polgári iskolát segélyező egyesület.

HIREK.

— **Jegyzőválasztás.** H e s s k y László okl. jegyzőt, ki az utóbbi időkben Sárbogárdon is huzamosabb ideig működött, az esztergommegyei Muzslán önálló adóügyi jegyzővé választották.

— **Vasuti Mr. F. évi augusztus hó 1-től kezdve a bicske-sárbogárdi vonalat a székesfehérvári székely, eddigi H. É. V. osztályos mérnökségének kezelése alá osztották be, melynek K e n e s s e y Zsigmond osztálymérnök a vezetője.**

— **Elopott részlet.** A múlt hó egyik napján özv. S t a m p f e r Jakabné udvaráról ismeretlen tettes ellopott egy 40 korona értékű részletet. A legszorgosabb kutatás sem

„Egyszerűség” meg a kötelesség! — Mi-lyen jól jellemzik ezek a szavak, — a saját szavai.

Mint pap ég a vágytól hirdetni isten igéjét. A maga lelkéből, — úgy a mint azokon az érzékeny hurkón átszűrődnek az égi hangok. Nagyon szeret prédikálni! Mikor egy-egy nagy ünnepi körülüli híveinek díszes serege, a törekény test szinte összeroskad az égi tűzben, mely lassan megemésztí a gyöngye erőt, de a mely nem ég hiába. Ezer szem könnye, ezer ajak sóhaja, ezer meghatott szempár meleg pillantása mutatja, hogy nem ég hiába. . . Mondják is, hogy ott-fog-összerogyni a szöszéken. Maga is tart tőle, de . . . ez az ő élete. Mikor az utolsó napokban orvosa azt mondja, hogy meggyógyul, de nem szabad többet prédikálnia, szinte haragos kétségbeeséssel kiált: „Miért élek én akkor?” És bizonyára a legnehezebb harcot akkor vívta meg önmagával, a mikor betegágyán elkészült csöndes türelemmel várni esperes-barátját, hogy káplánt kérjen általa.

De némesak a nagy alkalmak szónoka volt. Mindig szerette és ambicionálta a maga munkáját. Hiszen még nagy beteg is maga végezte dolgát. Régi, hű munkatársa nem akarja magával engedni egy temetésre, mely

rájuk vár. De nem lehet visszatartani. Pedig látszik rajta, hogy nem bírja meg az utat. Valóban úgy is kell hazaküldeni a háztól kocsin. De feladatát elvégezte.

A leggyyszerűbb koporsó mellett is meghatottan hirdette az igét. Ott is mélyen szántott. Sokszor merész volt megsuhogtatni az igazság vesszejét is, — nem egy emléke maradt fenn. A legveszedelmesebb feladat, de ő azt is művészién oldotta meg.

„Egyszerűség” meg a kötelesség. Ezek vezérelték. Folyton dolgozó, semmiféle munkát meg nem vető ember volt. Yirágos, gazdag kertjében ott találta már a kelő nap. Igényei a legyszerényebbek, a legkevesebbet beérté. Került minden hivalkodást. Nemesak kerülté, valósággal valami szent haraggal tekintett rá. Nem tudta tűrni, gyűlölte a dohogtalanságot és az urhatnamságot. Ostorozta is. Nem egy helyen sebet is vágta éles szavai. Sokan aztán komornak is tartották. Igaz, hogy volt is benne valami a befelé élő, az eszmények világában járó ember elégedetlen kedvetlenségéből. És különösen az utóbbi években, a mikor nehéz betegsége mind jobban elfogta, sokszor látszott kedélyen a Vajda János emberkerülő borongása is. Pedig érző szívű, jó barát volt. Játszi kedv is lakott lelke legmélyén és vidám szellemével sokszor társaságot tudott felülmenni. Szóval, kö-

moly keresztyén világnézetéről ezerszer tett vallomást. Talán a legszebben ezekben a szavakban: „Az élet olyan óriási dolog, melyet a mi szemünk a maga egészében sohasem lát. Mi csak részleteket látunk belőle és ezek diszharmonikusak, szomorúak, keserűek, de a ki az életet a maga egészében láthatja, az gyönyörködik az isteni harmóniában. A földnek egy darab röge piszkos sár, pedig az egész föld fényes ragyogó csillag.”

Utóljára hagytam, hogy, mint íróról szóljak róla. Fényes tehetsége ezen a téren ragyogott a legszebben. Író volt a valódi, vérbeli fajtaból. Nem azok közé tartozott, a kik maguk adják maguknak a költő nevet, hanem azok közé, a kiket az méltán megillet. — Pedig tagadhatatlan, hogy erejének tekintélyes részét nagyon is efemer értékű dolgokban forgácsolta el. A vidéki (különösen székesfehérvári) apró lapokat táplálgatta a dus szellem, a mely ha méltó helyen észreveszik és kellő irányításban, bátorításban, támogatásban részesül, hazai szépirodalmunk egyik büszkeségévé válhatott volna. Különösen, ha mély humorára gondolunk — a legnehezebb és legkritikább műfaj — ő kétség-telenül sokat tudott volna adni ezen a téren is.

De mint író, alkotott maradót is. Egy-házias jellegű népi-iradalmunkban, — bátran

vezetett eredményre, az üstnek nyoma vesztett. Egy szép napon beállított Krausz Fülöp és Fia helybéli vaskereskedő üzletébe Damniczki János sárbogárdi gépészkovács és egy összetört rézüstöt kínált megvételre. Krausz Dezső meg is vette azt 4 koronáért. Megtudták ezt a csendőrök s Damniczkit kérdőre vonták, mily módon jutott az üst-höz. Ez azzal védekezett, hogy az összetört üstöt egy előtte ismeretlen fiutól vette pár nappal azelőtt 2 koronáért. Az ügy a büntető bíróság elé kerül.

— **Özv. dr. Egyed Lászlóné a déli harc-téren.** Községünk szülöttének, az alig 30 éves korában elhalt ifjú orvosnak, dr. E g y e d Lászlónak özvegye, szül. Erdődi Teréz, a magyar vöröskereszt egyesület segítő különményével, melybe mint ápolónő van beosztva, e hó 12-én Belgrádba utazott.

— **Verekedés egy lakodalomban.** Még május 14-én történt Alapon, hogy a Beretväs-féle lakodalmas háznál T e n k e János összeszólalkozott T i r i n g e r Istvánnal. Tenkének segítségére ment apja és Mihály bátyja is. Verekedés lett a dologból és Tiringer Istvánt úgy helybe-hagyták, hogy vagy két hétig nyomta az ágyat. Tenke Jánost a napokban ítélte el a bíróság 15 napi fogházra, míg az öreg Tenke Gábort csak becsületértés vétsége miatt sújtotta 20 korona pénzbüntetéssel. Tenke Mihályt felmentették. Az ítélet jögerős.

— **Meglopott utas.** Hamburger József szolgálóházai lakos a napokban Budapestre akart utazni. Jóval előbb kiért a vasuti állomásra, mint sem vohatja berobogófi volna és a várakozási időt egy kis józú szunnyókálásra használta fel. Vesztére azonban, mert alvás közben valaki elemelte óráját, láncát és pénztárcáját. A pesti út fűcesba ment, Hamburger uram pedig bánatosan ballagott a csendőrségre, hogy elpanaszolja szomorú esetét.

— **Szomjas legények.** Koller Pál zedregpusztai földbirtokosnál június hó 30-án Pál napját ünnepezték. A kastély körül ülők közül Vajai János és Kis János alpi

legények beosontak egy alkalmas pillanatban a kastély előszobájába s egy asztalról három, jóféle balatoni borral telt üveget elemeltek s odakint hamarosan el is fogyasztották. Most már nagyobb lett a kurázi és Kis János újabb szállítmányért ismét bement a kastélyba, de vesztére, mert Bányi József pusztagazda rajtacsípte. A szomjas legények beismerték tetteiket, csak azzal védekeztek, hogy már nagyon régen nem ittak egy kis jó bort, hát megkivánták. A csendőrség lejelentést tett ellenük.

— **Meglépett völegény.** H u d á k Gusztáv sárbogárdi cipészszegéd annak rendje és módja szerint eljegyezte magának a csinos T á l a i Zsófit. Julius 13-ra volt kitűzve az esküvőjük. Be volt jelentve az anyakönyvvezetőnél és a r. k. plébánián is. Amde hiába várták a nászmenetet mindkét helyen egész késő délutánig, mikor is híre kelt, hogy a völegény meggondolta magát és meglépett az esküvő elől. A községházán már letettek róla, hogy valaha viszontlátják, de Zsófi azért biztosra veszi, hogy a tréfás Gusztáv visszatér hozzá, mert igen vicces fiú volt ám a Gusztáv teljes életében!

— **Vizbefut kis leány.** Sárbogárdon e hó 16-án, Farkas Ignácznak és Vas Juliannának 2 és fél éves Julianna nevű gyermeke átment, öt éves Károly bátyjával, játszodozni a szomszédban lakó Csögör Józsefekhez. Az utóbbi helyen egy az esőzések folytán vízzel megtelt gödörbe játek közben beleesett s mire hozzátartozói, a kis Károly fiú segítségkiáltására, odasiették, a leányka már halott volt. A törvényszéki hullaszemle és boncolás pénteken délelőtt történt meg. A gondatlan szülők ellen a nyomozatot bevezették.

— **A sárbogárdi iparosok és kereskedők** folyó hó 20-án, vasárnap délután 2 órakor a Korona-szálló nagytermében értekezletet tart. Az értekezlet tárgya: „A betegsegélyző pénztár és a sárbogárdi iparosok.”

— **Allatbetegségügy.** Igaron, Czecezen és Sárkeresztúron megszűnt a sertésvész. A zárlat feloldatott.

kimondhatjuk — nem akadt párja. Nem akadt, a ki akár a meseszövevényben, akár a művészi kidolgozásban versenyezhetne vele. Minden írói tehetsége ragyogóan megnyilatkozik a szépségű dolgozatokban, a melyekkel Koszoru-füzeteinket, Prot. Árvaházi Naptárainkat és egyéb vallásos kiadványainkat gazdagította. [1911-ben egy kötetet is gyűjtött össze belőlük „Templomoron” ezimmel.] Tárgyával sokszor a dicső és küzdelmes multba kalandozik el, majd az örökegy emberi vonásokat, bajokat, gyöngeségeket öleli fel, de a legmodernebb kérdésekkel is megbirkózik. „A szocialista” és az „Amerika nyomorékja” a ma legnehezebb kísérteteinek vészes árnyékát festi erős művészzel. Nyelve nem a keresett népies nyelv, az igazi, töről megszett magyarság. A legegyszerűbb emberhez is közel áll, de élvozi a legműveltebb is. Természetszeretete színes képeiben meglható gyöngédséggel tükrözik vissza, de előadásának igaz gyöngyeit a biblia szépségei és örök igazságai alkotják és ezek a ténsegesen beillő idézetek bizonyítják, hogy itt is az maradt, a ki minden erejével lenni akart, Isten igéjének szolgálja, az egyszerűség és köteleesség embere.

Ilyen szép szellem szállt el a töredékny testből, melyet június hó 6-án délután 5 órakor kísértünk a sárbogárdi ref. hivek-

nek, Sárbogárd egész községének és vidékének, sok-sok hű barátának fájó részvételével a csendes bogárdi temetőbe. Koporsója mellett a háznál régi barátja, L é v a y Lajos esperes, a templomban Ú r h á z y Lajos egyházmegyei főjegyző és a sirnál e sorok írója szolgáltak, mindnyájan mély meghatottsággal és az elhunyt iránti igaz szeretettel.

„A derék nem fél az idők mohától!” Szeretjük hinni, hogy a Forgács Endre derék neve és emléke soká fennmarad mind több-több szívben, jó magyar népiünk körében. Szeretjük hinni, hogy az a magyar ref. egyház, a melynek mind halálíg olyan hű szolgálja volt, szintén megemlékezik róla és — a maga javáért — leteszi sirjára a legmél-több babérágat. A mi szerény meggyöződésünk azt sugja, hogy a legkedvesebb megemlékezés az lesz, ha összegyűjtetvén szét-szört szép munkáit, odatétetnek gazdaságul minden iskolai és népkönyvtárunkba, vigasztalóul, bátorítóul, vonzó, kedves, hűles tanítómasterül sok-sok magyar ref. ház asztalára. Adja Isten, hogy nálunknál erősebbek ilyen méltóképen segítsenek megörökíteni a mi elhunyt kedves bátyánknak emlékét — egyházunk hasznára.

Varga Sándor
iváncsai ref. lelkész.

CSARNOK.

Imádkozom.

*Beteg vagyok és, nem tudok aludni,
Vad lázban ég az arcom, homlokom
Képek, eszmék változnak az agyamban,
Csapongva, lázasan gondolkodom.
Behallatszik a vihar harsonája.
Az éjszakába villámfény ragyog,
S a fellegeknek kiáltó szavába,
Remegve zengnek mind az ablakok.*

*A felhőkből leszáll hozzám egy szellem,
Kaján mosollyal fagyos ajkain:
Rebegd el gyorsan utolsó imádat,
Te meg fogsz halni még ez éjszakán!
Ott fűnn az Isten büszke trónusánál,
A végítéletet kimondja rád:
Tagudat létét büns életemben,
A gyötrelmek tanyája lesz hazád.*

*Hát vétek volt az ábrándot tagadni?
Kísértés volt-e csak az esz szava?
Oh, esküszöm neked, te rém, te sátán,
S neked te vad, dühöngő éjszaka.
Ha a pokolnak minden kintja tör rim,
A gyötrelmekben ajkám felsziszeg,
S az ölthatatlan lángban összeégne.
Az agyvelőm, én akkor sem hiszek!*

*A temető fölött átúg a szélvész,
Főlnyitja száját sók száz sirhalom,
S a föld gyomrából im a porladókat
Kiemeli egy varázshatalom.
Futó lidércszfény vet rájuk világot,
Ragyog belé a rémes hadsereg.
Amelynek minden tagja csontjaikkal,
Üres szemekkel, kérde rámmered:*

*Ez hát sem mi; te csak ezt kívántad:
Meghalni és nem kelni fel soha:
Mily fenséges egy látvány a halálban,
Amely eszmélt, itélt: a koponya...
Lerohad majd e fölül ifjú arcod,
S az agyvelő, mellyel gondolkozol,
Mely büszkeséged férgék étke keszen,
Válassz tehát: Nirvána, vagy pokol?*

*Agyam fölé hajol szelíd mosollyal,
A rég elhunyt anyámnak szelleme.
És lázban égő homlokom redőit
Végigsimítja jéghideg keze:
— Tudom, hogy téged álmaid gyötörnek,
Hogy átkozóttál sok-sok éjszakát,
Ho, meghasonlott lelked önmagával,
Mer, nem követted a szíved szavát.*

*Tudom, sötétnek látod a világot,
És ez az élet fáj neked nagyon.
Tedd össze szépen a kezéd fucskám,
Engedd a lelked meggyógyitanom.
Sokat szenvedtél, megbocsátt az Isten,
Ha tévedésedért bűnhődni lút,
Térlelj-le hát és tiszta áhitattal
Suttogd utánam halkán az imát:*

*Kegyes nagy Isten! Nézz le gyermekedre,
Ki térdénálta kér bocsánatot,
Oh, vedd el tőle, telve már a serleg,
De legyen meg a Te akaratod...
Itt elhallgattunk... Zokogásba esuklott
Mindkét imádkozónak a szava...
Egy villámfény benéz a kis szobába,
S kiűn felkacag a rémes éjszaka.*

„Oázis.”

IRKA-FIRKA.**Hullámtánc.**

Halotti csend! . . . Távolság egy keskeny azurkék szallag, fején a lenyugvó nap aranyugaraiból font koronával, néma bűml a tó türkisz vizébe.

Az öreg kormányos felnéz az égre. Messze, nyugaton egy kis felhő úszik. Vihar lesz, mondja az öreg; — siesünk, mert ha itt ér bennünket, akkor elvesztünk.

És csakugyan! A tó haragos zöld már, hullámok táncolnak, rohannak fehéret tájékat szórva!

A kis sajka recseg, ropog, amint dühösen csapdossák a hullámok. Egy nagy hullám hátba kapja a kis sajkát és messzé elűdítja: „Uram segíts!“ — kiált a kormányos, — örvénybe kerültünk!

Nincs menekvés! Nincs! Nincs! — kiáltozzák a hullámok!

A táncoló tájékok vad nótájába vész két ember utolsó imája: „Mi

atánk. . . .“ Néhány pillanat és eltűnt minden . . . sajka . . . emberek . . .

A hullámok pedig táncolnak tovább! Zúgva-búgva rejtelmesen beszélgetnek egymásnak. Irigylük az örvényt, aki most is kacag . . . kacag . . .

Mire feljött a hold, eltűntek a hullámok és ismét mosolygó tiszta a tó.

Sápadtan néz a hegy maga elé! Ki tudja, — tán arról gondolkodik, hányan lehetnek már a táncoló hullámok néma birodalmában. . .

Ambó.

Czigányprimás!

„Király Ernő mulat“, ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros, dupla gramofon hanglemeznek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolesőbban javít! Lemezcsere ingyen! Kérjen nagy fényképes árjegyzéket.

Óvnia! Figyeljen a „Wagner“ névre és a 15 számra

Tyukszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ használata után. Üvege 1 kor. postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

híntőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmanymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4³/₄ kiló ára, mely hónapokig elég, 5 kor. 80 fill. utánvétellel bérmentve.

Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona“ gyógyszer-tára,
GYŐR 99.

ROSSZUL TESZI.

ha mást iszik, mint francia cognaccal egyenértékű tiszta borpárlatból készült „holló“ védjegyű cognacot.

Eredeti palackokban kapható

MIKLÓS ALADAR
gyógyszertárában
SÁRBOGÁRDON.

KORONA szálloda**SÁRBOGÁRD.**

Naponta frissen csapott Kőbányai sör. Balatonmelléki borok. Jó magyar konyha. Olcsó szobák. Pontos figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

PORKOLÁB LÁSZLO
vendéglős.

Hirdetések

jutányos árban felvétetnek
a könyvnyomdában.

Milliók

használgák

köhögés

rekedtség, katarus,
nyalkásodás, görcs
és számarhurut ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“

6100 elismerő oklevéllel orvosok és magánosoktól.

Kiváló izletes bonbon.

Csomag 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható Miklós Aladar
gyógyszertárában
Sárbo g á r d o n.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Sárbo g á r d o n a már évek óta fennálló üzletemben

autogén-hegesztő és vágó berendezést

létesítettem.

Elvállalok úgy öntött, mint kovácsolt vasból, továbbá fémből készült törött géprészek, valamint repedt szivattyúk, hengerek és tűzszekrények hegesztését.

Tiszfelettel

Csanády János
épület- és géplakatos.

Jó házból való fiu
tanonczul felvétetik
Spitzer Jakab
nyomdájában, Sárbo g á r d o n.

SPITZER JAKAB

könyvnyomdatulajdonos, papir- és írószerkereskedése

SÁRBOGÁRD.

Telefon sz. 18.

Telefon sz. 18.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ajánlani legújabb divatu névjegyeket szép és izléses kivitelben. Nagy választék mindennemű férfi és női levélpapírokban.

Postai megrendelések soron kívül intéztetnek el.

Nyomatott Spitzer Jakab könyvnyomdájában, Sárbo g á r d o n.